

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ»

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Початкова освіта
(назва програми)

Спеціальність 013 Початкова освіта
(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якою мовою читається дисципліна)

Розробник: Богданюк Антоніна Миколаївна – канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, доцент
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Профайл викладача: http://elemed.chnu.edu.ua/?page_id=11
(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача)

Контактний тел. 05073845901

E-mail: a.bohdanyuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4257>

Консультації: Очна консультація: середа – з 14:30 до 15:30
Онлайн-консультація: четвер – з 14:30 до 15:30

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Програма вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна культура вчителя» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 013 «Початкова освіта».

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: формування системи знань про культуру як специфічний та унікальний феномен людства; сприяння усвідомленню сутності педагогічної культури, педагогічної етики, духовності, інтелігентності на основі аналізу історичних, культурологічних та психолого-педагогічних джерел; удосконалення іміджу педагога, навичок педагогічного спілкування, розвиток культури мовлення та етики мовленнєвої комунікації; набуття знань про процес самоосвіти та самовиховання, умінь та навичок застосовувати знання з педагогіки та психології для саморегуляції власної педагогічної діяльності.

2. Мета навчальної дисципліни: допомогти студентам, як майбутнім вчителям початкової школи, формувати в собі почуття інтелігентності, педагогічного такту, професійно-педагогічної культури, щоб виховувати етично компетентну інтелектуальну еліту, спроможну нестандартно мислити, грамотно вирішувати проблеми, використовувати свої знання у нових ситуаціях, ефективно працювати, удосконалюючи свої знання та узгоджуючи свої дії і цінності з моральними критеріями.

3. Пререквізити. «Вступ до спеціальності», Загальні основи педагогіки та історія її розвитку», «Педагогічна психологія».

4. Результати навчання: згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент повинен оволодіти такими компетенціями:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами (усною та писемною формами), демонструвати навички нормативного літературного мовлення в різних сферах особистої й професійно-педагогічної комунікації.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

- СК-3.7.** *Громадянська та історична компетентність.* Здатність і готовність педагога до ефективного розв'язання завдань громадянської освіти у процесі професійної діяльності на основі сформованих знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій, професійно важливих якостей і здібностей.
- СК-4.** Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.
- СК-12.** Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.
- СК-14.** Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів оволодіння державною мовою молодшими школярами в школах з викладанням мовами національних меншин Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
- ПР-02.** Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.
- ПР-16.** Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

Конкретизовані результати в ході вивчення дисципліни «Індивідуальна робота з молодшими школярами»:

Знати:

- категоріальний аналіз феномена «педагогічна культура вчителя початкових класів»;
- особливості змісту і методу пізнання педагогічної культури вчителя в контексті практико-орієнтованого підходу;
- методологічні принципи гуманітарного пізнання;
- педагогічні умови формування педагогічної культури вчителя початкової школи.

Вміти:

- демонструвати знання щодо культуровідповідності як нового етапу розвитку теорії і практики сучасної освіти;
- оволодіти термінологією понятійного поля культури вчителя загалом, і професійно-педагогічної зокрема у руслі практико-орієнтованості;
- визначати і застосовувати програмно-змістове забезпечення процесу формування педагогічної культури вчителя початкової школи;

- інтерпретувати об'єктивні передумови формування педагогічної культури вчителя, зокрема початкової школи, у навчальному процесі ЗВО;
- формувати професійно-освітні цілі стратегічного і тактичного рівнів щодо спрямованості вчителя на виховання суб'єктів культури миру, носіїв загальнолюдських культурних цінностей.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Педагогічна культура вчителя»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1-й	2	4,0	120	2	30	–	30	–	60	–	залік
Заочна	1-й	2	4,0	120	2	10	–	–	–	110	–	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯНОСТІ ПЕДАГОГА												
Тема 1. Поняття про педагогічну культуру вчителя.	8	2	2			4	9	1					8
Тема 2. Культуровідповідність як новий етап розвитку теорії і практики сучасної освіти.	8	2	2			4	8,5	0,5					8
Тема 3. Феномен «культура вчителя» у науково-педагогічних дослідженнях.	8	2	2			4	8,5	0,5					8
Тема 4. Педагогічна культура вчителя початкової школи	8	2	2			4	9	1					8

як категорія педагогіки.												
Тема 5. Сутність практико орієнтованого підходу як методологічного принципу гуманітарного пізнання.	8	2	2			4	8,5	0,5				8
Тема 6. Особливості змісту і методу пізнання педагогічної культури вчителя у контексті практико орієнтованого підходу.	8	2	2			4	8,5	0,5				8
Тема 7. Педагогічні умови формування педагогічної культури вчителя на засадах практико орієнтованого підходу.	8	2	2			4	8,5	0,5				8
Тема 8. Технологія формування педагогічної культури майбутнього вчителя початкової школи на засадах практико орієнтованого підходу.	8	2	2			4	8,5	0,5				8
Разом за ЗМ 1	64	16	16			32	69	5				64
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ТА ЗРОСТАННЯ МАЙСТЕРНОСТІ ПЕДАГОГА											
Тема 9. Загальна та професійна культура особистості як чинник професійного розвитку.	8	2	2			4	6,5	0,5				6

Тема 10. Педагогічна культура, її складові.	8	2	2			4	7,5	0,5				7
Тема 11. Педагогічний такт учителя.	8	2	2			4	7,5	0,5				7
Тема 12. Культура зовнішнього вигляду вчителя	8	2	2			4	6,5	0,5				6
Тема 13. Поняття про імідж вчителя.	8	2	2			4	7	1				6
Тема 14. Педагогічна етика як наука про професійну етику вчителя, сукупність моральних норм поведінки.	8	2	2			4	8	1				7
Тема 15. Характеристика етичних норм педагогічної поведінки вчителя. Педагогічні табу.	8	2	2			4	8	1				7
Разом за ЗМ 2	56	14	14			28	51	5				46
Усього годин	120	30	30			60	120	10				110

6. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми / зміст завдань
1.	Поняття про педагогічну культуру вчителя. /Походження поняття «культура». Культура як соціальне явище. Функції культури. Культура особистості.
2.	Культуровідповідність як новий етап розвитку теорії і практики сучасної освіти. /Генеza культуровідповідності. Культурно-гуманістичні функції освіти. Основні принципи системи освіти культури нового часу. Головні завдання сучасної освіти – сприяння культурній ідентичності особистості.
3.	Феномен «культура вчителя» у науково-педагогічних дослідженнях. /Аналіз поняття «культура вчителя» в соціально-історичному, соціально-педагогічному, психолого-педагогічному аспектах. Проблема формування методичної культури майбутніх учителів (І.Артемьєва). Процес становлення екологічної культури особистості майбутнього педагога (Т.Анісімова). Трактатування професійно-педагогічної культури (Т.Гулієва), методологічної культури (М.Дубова) вчителя. Дослідження розвитку особистості майбутнього вчителя як суб'єкта педагогічної культури (І.Золкіна).
4.	Педагогічна культура вчителя початкової школи як категорія педагогіки.

	<p>/Категоріальний аналіз феномена «педагогічна культура вчителя початкових класів». Поняття «загальна культура», «педагогічна культура», «професійна культура». Методологічні засади дослідження педагогічної культури вчителя початкової школи. Педагогічна культура вчителя у контексті категорій якості і кількості. Педагогічна культура вчителя у категоріях сутності та існування. Педагогічна культура вчителя у суб'єкт-об'єктному вимірі.</p>
5.	<p>Сутність практико орієнтованого підходу як методологічного принципу гуманітарного пізнання. /Наукова концепція практик як принципу пізнання соціальних явищ (І.Хайдеггер). Складові гуманітарного пізнання за концепцією практико-орієнтованого підходу. Рефлексія практик як спосіб осмислення соціуму, гармонізації індивідуального і соціального життя.</p>
6.	<p>Особливості змісту і методу пізнання педагогічної культури вчителя у контексті практико орієнтованого підходу. /Специфіка феномену педагогічної культури вчителя. Зміст практико-орієнтованого підходу в контексті пізнання педагогічної культури вчителя. Сутність і особливості гуманітарного пізнання. Мова культури – універсальна форма осмислення реальності.</p>
7.	<p>Педагогічні умови формування педагогічної культури вчителя на засадах практико орієнтованого підходу. /Педагогічний процес освітньої установи, зміст навчання і способи взаємодії студентів і викладачів як особливе культурно-освітнє середовище. Механізми становлення особистості як професіонала за концепцією О.Саннікової. Педагогічні умови формування педагогічної культури майбутніх учителів початкової школи: відображення у змісті навчальних предметів цієї культури як історично, соціально і суб'єктно-персоніфікованого феномена; використання у навчальному процесі пізнавальних ситуацій, що спонукають майбутніх учителів до усвідомлення цілей, змісту і засобів професійної діяльності крізь призму культурної відповідності історичним і соціальним обставинам; упровадження інтерактивних форм навчання, що забезпечують набуття майбутніми вчителями досвіду пізнання і критичного осмислення практики навчання і виховання учнів за відповідними культурними зразками і нормами професійної діяльності.</p>
8.	<p>Технологія формування педагогічної культури майбутнього вчителя початкової школи на засадах практико орієнтованого підходу. /Сутність і складові педагогічної технології «Школа для життя «через життя» Ж-О. Декролі; «Школа успіху і радощі» С.Френе; «Будинок вільної дитини» М.Монтессорі; зміст та складові педагогічної технології Ш.Амонашвілі, «Школа 2100». Пізнавальні ситуації з визначення понять. Пізнавальні ситуації з формулюванням узагальнення. Пізнавальні ситуації з визначення причинно-наслідкових відношень між виявленими феноменами. Пізнавальні ситуації з чіткості формулювання проблемних запитань. Пізнавальні ситуації на усвідомлення взаємообумовленості і взаємозалежності цілей і засобів. Пізнавальна ситуації на бачення альтернатив. Ситуації на аналіз цінностей. Ситуації на врахування різних поглядів.</p>
9.	<p>Загальна та професійна культура особистості. /Загальна (базова) культура особистості: культура життєвого самовизначення, економічна, політична, демократична, правова, інтелектуальна, моральна, екологічна, художня, фізична, культура спілкування, праці, сімейних стосунків. Професійна культура – як певний ступінь оволодіння професією, способами і прийомами розв'язання професійних завдань на основі сформованої духовної культури особистості.</p>
10.	<p>Педагогічна культура, її складові. /Духовно-моральна культура. Педагогічний етикет. Педагогічний світогляд. Педагогічне мислення.</p>

11.	Педагогічний такт учителя. /Людяність без зарозумілості. Вимогливість без брутальності та прискіпливості. Педагогічний вплив без наказів, навіювань, попереджень, без приниження особистої гідності вихованця. Вміння висловлювати розпорядження, вказівки та прохання без благання, але і без марнослава. Вміння слухати співрозмовника, не виказуючи байдужості та вищості. Врівноваженість, самовладання і діловий тон спілкування без дратівливості та сухості. Простота в спілкуванні без фамільярності та панібратства, без «показухи»; принциповість і наполегливість без упертості. Уважність, чутливість і емпатійність без їх підкреслення. Гумор без насмішки. Скромність без удаваності.
12.	Культура зовнішнього вигляду вчителя. /Культура і техніка мовлення педагога. Культура і техніка рухів. Одяг. Культура і техніка догляду за своїм тілом. Пантоміміка, міміка, контакт очей, міжособистісний простір.
13.	Поняття про імідж вчителя. /Зовнішній вигляд. Використання вербальних і невербальних засобів спілкування. Внутрішня відповідність образу професії.
14.	Педагогічна етика як наука про професійну етику вчителя, сукупність моральних норм поведінки. /Характеристика і генезис розвитку поняття «педагогічна етика». Цілі та завдання педагогічної етики як науки про професійну поведінку учителя закладу загальної середньої освіти. Об'єкт і предмет науки. Вимоги до професійної поведінки сучасного вчителя. Особливості нормативно-рольових функцій педагогічної професії. Специфіка професійної діяльності учителя закладу загальної середньої освіти. Сутність та функції педагогічної етики як системи моральних вимог до особистості педагога. Філософські основи педагогічної етики. «Золоте правило» моралі. Генезис розвитку етико-педагогічних ідей у працях вітчизняних та зарубіжних учених. Основні категорії педагогічної етики. Характеристика принципів педагогічної етики.
15.	Характеристика етичних норм педагогічної поведінки вчителя. Педагогічні табу. /Професійні норми як історично встановлені стандарти професійної поведінки та діяльності. Гуманізм як нормативна основа педагогічної професії. Загальні, часткові та рамкові норми, норми-ідеали. Структура рамкових норм: норми-заборони, норми-права, норми-обов'язки. Конкретно-історичний характер розвитку норм професійної поведінки вчителя. Зміст основних нормативних вимог до вчителя закладу загальної середньої освіти та їх характеристика. Норми професійної етики вчителя у кодексі корпоративної культури освітнього закладу. Педагогічні табу у діяльності вчителя ЗЗСО та їх характеристика.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

*ІНДЗ (в цілому для навчальної дисципліни за рішенням викладача) - написання та захист наукового повідомлення, реферативного повідомлення, есе, виконання практичного завдання на задану тему:

№ з/п	Зміст індивідуального завдання			
1	Здійсніть порівняльний аналіз понять «культура» та «педагогічна культура», використавши різні наукові джерела. Оформіть результати аналізу у таблицю:			
	№ з/п	Джерело, автор	Визначення	Особливості
2	Охарактеризуйте психологічну структуру педагогічної діяльності, її особливості.			

3	Напишіть твір-есе на одну із запропонованих тем: «Значення педагогічної культури у діяльності вчителя», «Сутність педагогічної культури та її особливості». «Чи змінилась за останній час професійна культура вчителя? Позитивне і негативне».				
4	Здійсніть генезису розвитку поняття «педагогічна етика», проаналізувавши праці В.О. Сухомлинського, Ш.О. Амонашвілі, І.І. Чернокозова, Г.П. Васяновича, Л.Л. Хоружої.				
5	Заповніть таблицю, в яку слід включити ваші професійно-етичні норми і якості. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 50%;">Я – студент</td> <td style="width: 50%;">Я – майбутній учитель</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	Я – студент	Я – майбутній учитель		
Я – студент	Я – майбутній учитель				
6	Охарактеризуйте принципи педагогічної етики і зазначте важливість їхнього дотримання у діяльності учителя.				
7	Виберіть з літературних джерел 3-5 висловів, афоризмів щодо педагогічної етики, педагогічного такту та толерантності та розкрийте своє розуміння їхнього змісту.				
8	Аргументуйте твердження: «гуманізм – нормативна основа педагогічної професії».				
9	Визначте етичні табу учителя закладу загальної середньої освіти у різних сферах його професійної діяльності.				
10	Розробіть рекомендації для учителя закладу загальної середньої освіти щодо здійснення культурного самовдосконалення.				
11	Підберіть з науко-педагогічної літератури психологічні методики, які дозволять діагностувати особливості культурної поведінки вчителя.				
12	Знайти відповідь на питання: - Які ознаки характеризують мовний стиль учителя? - Які комунікативні характеристики культури мовлення вчителя? - Сутність педагогічного спілкування як виду професійної діяльності педагога, його функції та види.				
13	Зазначте, у чому полягає специфіка педагогічного спілкування учителя початкової школи з різними суб'єктами освітнього процесу.				
14	Аргументуйте, що від єдності функціонально-рольової та особистісно-орієнтованої комунікативної поведінки учителя залежить ефективність спілкування.				
15	Складіть власні правила спілкування учителя з учнями, адміністрацією закладу, колегами.				
16	Запропонуйте декілька комунікативних задач для тренування комунікативних якостей учителя початкової школи.				
17	Відберіть з навчально-методичного посібника (Хоружа Л.Л. Етичний розвиток педагога. Київ, 2012) дві методики щодо оцінки провідних комунікативних якостей.				
18	Знайдіть відповіді на питання: - Чому учителеві важливо усвідомлювати, що джерелом позитивних емоцій учнів є саме він? - Який зміст вкладається в поняття «робоче самопочуття педагога?».				
19	Сформулюйте правила педагогічного спілкування, які допомагають уникати конфліктів у взаємодії «учитель-учень». Аргументуйте твердження: «Особистісно-діалогічне педагогічне спілкування є передумовою запобігання конфліктів у педагогічній діяльності».				
20	Складіть власну професіограму з метою професійно-педагогічного зростання як майбутнього вчителя.				

**ІНДЗ може бути використане 1 раз (максим. оцінка – 10 балів) з обов'язковим захистом та мультимедійним представленням на семінарському занятті.*

7. Система контролю та оцінювання ЗУН студентів

7.1. Види та форми контролю:

Основними формами *поточного контролю* є такі види робіт:

- 1) усне та письмове індивідуальне та фронтальне опитування;
- 2) виконання тестових завдань з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу за навчальними темами;
- 3) моделювання фрагментів занять;
- 4) виконання студентами індивідуальних науково-дослідницьких завдань;
- 5) виконання модульної контрольної роботи (тестування та розв'язання навчально-професійних задач).

Форма підсумкового контролю – залік.

Засоби оцінювання:

- контрольні/модульні (письмові, тестові роботи);
- самостійні письмові роботи;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- захист презентацій та виступи на наукових заходах.

7.2. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
80 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок.
70 – 79	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
60 – 69	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
50 – 59	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
35 – 49	Fx	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 1.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Таблиця 1

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

7.3. Розподіл балів, які отримують студенти (за темами)

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)														Сума	
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль №2								
Т 1.	Т 2.	Т 3.	Т 4.	Т 5.	Т 6.	Т 7.	Т 8.	Т 9.	Т 10.	Т 11.	Т 12.	Т 13.	Т 14.	Т 15.	
<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	
Модуль-контроль – 6 балів							Модуль-контроль – 9 балів							100	
Разом – <u>30</u> бали							Разом – <u>30</u> балів								
Підсумковий модуль – <u>40</u>															
Тема 1. Поняття про педагогічну культуру вчителя.															

Тема 2. Культуровідповідність як новий етап розвитку теорії і практики сучасної освіти.
Тема 3. Феномен «культура вчителя» у науково-педагогічних дослідженнях.
Тема 4. Педагогічна культура вчителя початкової школи як категорія педагогіки.
Тема 5. Сутність практико орієнтованого підходу як методологічного принципу гуманітарного пізнання.
Тема 6. Особливості змісту і методу пізнання педагогічної культури вчителя у контексті практико орієнтованого підходу.
Тема 7. Педагогічні умови формування педагогічної культури вчителя на засадах практико орієнтованого підходу.
Тема 8. Технологія формування педагогічної культури майбутнього вчителя початкової школи на засадах практико орієнтованого підходу.
Тема 9. Загальна та професійна культура особистості.
Тема 10. Педагогічна культура, її складові.
Тема 11. Педагогічний такт учителя.
Тема 12. Культура зовнішнього вигляду вчителя
Тема 13. Поняття про імідж вчителя.
Тема 14. Педагогічна етика як наука про професійну етику вчителя, сукупність моральних норм поведінки.
Тема 15. Характеристика етичних норм педагогічної поведінки вчителя. Педагогічні табу.

8. Рекомендована література:

Основна:

1. Алещенко С.В. Проблеми формування педагогічної культури вчителя сучасної школи. За ред. В.А. Дмитрієнко, А.А. Степанова. Дніпро : Вид-во ДПУ, 2014, 120 с.
2. **Богданюк А.**, Паламарюк О., Кирилюк Т. «Від культури педагога до культури вихованця»: слідами творчої спадщини В.О. Сухомлинського. Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі: матеріалів XI Всеукраїнської науково-практичної Інтенет-конференції (м. Луцьк, 22 грудня 2021 р.) / уклад. Н. Денисеко, С. Марчук. Луцьк : КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2021. С. 207-209.
3. **Богданюк А.**, Киселиця О.М. Соціально-психологічні параметри спілкування у взаємодії «вчитель-учень» *Цивілізація. Прогрес. Нові виміри*: збірник матеріалів міждисциплінар. наук.-практ. конф., Київ, 15 червня 2018 р. Київ, 2018. С. 66-68. URL: <http://futurolog.com.ua/publish/10/Zbirnyk.pdf#page=66>.
4. Бондаревська, Є.В. Педагогіка: особистість у гуманістичних теоріях та системах виховання. навч. посібник. Дніпро, 2019, 560 с.
5. Буряк В.К. Педагогічна культура: теоретико-методологічний аспект : монографія. Київ : Деміур. 2005. 232 с.
6. Гриньова В.М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя. Київ, 2001. 38 с.
7. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: підручник. Академія педагогічної майстерності. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ : СПД Богданова А. М., 2008. 376 с.
8. Завальський Ю. І. Конкурентноспроможний вчитель : теорія і практика : навчальний посібник. Чернівці : Букрек, 2010. С.102-103.

9. Пальшкова І. О. Педагогіка: професійно-педагогічна культура вчителя. Навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 192 с.
10. Педагогічна культура вчителя: навч. посібн. За ред. П.М. Щербаня. Київ : Вища школа, 2010. 167 с.
11. Педагогічна творчість і майстерність: хрестоматія / Інститут змісту і методів навчання. Н. В. Гузій (укл.). Київ, 2000. 167 с.
12. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти педагогічних університетів за спеціальностями 013 Початкова освіта; 016 Спеціальна освіта. Харків : ХНПУ, 2021. 90 с.

Додаткова:

13. Абдулліна О.А. Загальнопедагогічна підготовка вчителя у системі вищої педагогічної освіти. Миколаїв : Просвітництво, 2019. 141 с.
14. Барбіна О. Професійна майстерність учителя в історії педагогічної думки. Рідна школа. 1998. № 2. С. 71-74.
15. Бенін В.Л. Сутність поняття педагогічна культура. Понятійний апарат педагогіки та освіти. Вип. № 2. Харків, 2018, С. 275-283.
16. **Богданюк А.М.**, Киселиця О.М., Богданюк В.В. Теоретичний аналіз проблеми формування і розвитку у майбутніх учителів навиків педагогічної техніки. *Актуальні питання фізичної культури, спорту та ерготерапії*: матеріали II Міжнародного науково-спортивного конгресу студентів та молодих вчених (Чернівці, 24-25 квітня 2020 р.) / за ред. Я.Б. Зоря, О.М. Киселиці. Чернівці : Чернівецький нац. у-тет, 2020. С. 16-19.
17. Бондар Л.С. Педагогічна культура вчителя як основа його професійної компетентності у творчій спадщині В. О. Сухомлинського. Педагогіка і психологія. 2006. № 3.
18. Бондаревська Є.В. Педагогічна культура як суспільна та особистісна цінність. Педагогіка. Вип. 3. Черкаси, 2019, С. 37-43.
19. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник; голов. ред. С. В. Головка. Київ : Либідь, 1997. 264 с.
20. Григорович Л.А., Марцінковська Т.Д. Педагогіка та психологія: навч. посібник. Київ : Гардарика, 2014, 480 с.
21. Етичний кодекс українського вчителя URL: <https://pedkab.wordpress.com/> (дата звернення: 11.12.2020).
22. Зязюн І.А. Естетичний досвід особи. Формування і сфери вияву. Київ : Вища школа, 2006. 172 с.
23. Кіліченко О. І. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/-library/kilichenko.pdf> (дата звернення: 11.12.2020).
24. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності : навч. посібник. Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
25. Концепція розвитку педагогічної освіти. МОН України Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. URL:

- <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennyakonceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (дата звернення: 11.12.2020).
26. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге вид. випр. і доп. Київ : Каравела, 2012. С. 237-246.
 27. Мільто Л.О. Методика розв'язання педагогічних задач: Навч. посібник. 2-ге вид., переробл. і доп. Харків : Ранок – НТ, 2004. 152 с.
 28. Нечепоренко Л. С. Педагогічна майстерність: монографія. Харківський національний ун-т ім. В.Н. Каразіна. Кафедра педагогіки. Харків: ХНУ, 2009. 276 с.
 29. Ничкало Н. Педагогічна майстерність: проблеми, пошуки, перспективи. АПН України; Інститут педагогіки і психології професійної освіти; Глухівський держ. педагогічний ун-т. Київ; Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. 234 с.
 30. Островецька Н. Педагогічна майстерність – похідна професіоналізму вчителя. Завуч. 2016. № 25. С. 5-6.
 31. Професіограма вчителя початкових класів URL: <https://studfiles.net/preview/5462625/page:5/> (дата звернення: 14.12.2020).
 32. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості : підручник. Київ : Міленіум, 2006. 344 с.
 33. Сукупність професійно обумовлених вимог до вчителя визначається як професійна готовність до педагогічної діяльності URL: <https://studopedia.org/12-72425.html> (дата звернення: 11.07.2020).
 34. Ягупов В. Педагогічна майстерність та її складові. Учитель. 2010. № 1 – 3. С. 33-37.
 35. Яким має бути вчитель Нової української школи URL: <https://vberzosvita.gov.ua/news/07-55-59-27-01-2018/> (дата звернення: 14.12.2020).

Допоміжні інформаційні ресурси:

1. <http://www.teacherjournal.com.ua/index.php>
2. <http://feb-web.ru/feb/lomonos/default.asp> Загальні основи педагогіки, теорія виховання, дидактика, школознавство фундаментальна електр.бібліотека
3. <http://ru.wikipedia.org/wiki> Вікіпедія
4. http://pidruchniki.com.ua/18520902/pedagogika/literatura_pedagogika електронна бібліотека підручників
5. <http://www.twirpx.com> суперелектронна бібліотека
6. www.uapravo.net (Правова бібліотека України)
7. <http://enc-dic.com/pedagogics> педагогічна енциклопедія
8. <http://pedagogika.at.ua/>
9. <http://dic.academic.ru>
10. <http://krotov.info/spravki/> словник Даля, педагогічна, психологічна, філософська література.